

[Arne Bjerregaard.]

Samtidig mener vi selvfølgelig også, at man ikke i denne beskyttelsestrang skal lade det gå ud over ejeren, men vi mener ikke ved dette forslag, at det går ud over lejerne eller ejerne. Vi mener, de får en rimelig mulighed for at kunne få det afkast, som er nødvendigt for at drive sådanne ejendomme. Derfor vil vi — jeg tør næsten også sige med glæde — foreslå dette forslag henvist til en velvillig behandling i udvalget.

Der er dog én ting, som jeg stadig væk må sige jeg er principielt imod. Det er dette, at vi lovgivningsmæssigt ustandselig skal prøve på at nedfælde nogle retningslinjer for, hvorledes mennesker skal udøve demokratiet i de sekundære områder. Det er særdeles uheldigt, og det er et svaghedstegn i vort demokrati, at vi skal lovgive om demokrati i de mindre enheder. Men da det ikke ser ud til, at det vil trives, som vi kunne ønske det, af den menneskelige udfoldelse på stedet, af den menneskelige medleven, af det menneskelige ansvar på stedet, så må jeg sige, at vi trods alt vil være med til også at tage dette med i et lovforslag på nuværende tidspunkt.

Vedrørende andet, der kan siges om de to lovforslag, skal jeg i øvrigt henvise til mit tidligere indlæg om disse forslag og som sagt foreslå dem henvist til velvillig behandling i udvalget.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg vil gerne tage det sidste lovforslag først. Det kan også være udtryk for ønsket om at slutte noget mere positivt.

Jeg kan også på forhånd sige, at hvad angår lovforslaget om midlertidig regulering af boligforholdene, så er det et lovforslag, vi absolut ikke kan medvirke til at få gennemført. Tværtimod vil vi sætte meget ind på at få det fejlet af bordet.

Hele filosofien bag dette lovforslag er jo et såkaldt frit boligmarked. Det vil efter vor opfattelse sige et spekulanternes boligmarked, for det er jo derfor, det skal være frit. Det skal åbenbart ske etapevis, i første omgang ved, at huslejereguleringen kun skal gælde for kommuner med over 20.000 indbyggere, men således at kommunalbestyrelserne på eget initiativ kan ophæve reguleringen. Og sker det, er der jo lagt op til både spekulation og profit på lejernes bekostning.

Jeg synes, det i grunden er fantastisk at komme med et sådant lovforslag netop på et tidspunkt, hvor boligbyggeriet er halveret. Det vil altså sige, at den til rådighed stående boligmasse er blevet mindre, og derfor kan man sige, at jorden nu skal gødes godt for dem, der vil hente profit på boligmarkedet.

Den omkostningsbestemte leje, forøget med en profit til ejeren på 7 pct. af 15. alm. vurdering — ja, den kan jo gå helt op til 14 pct. for de sidst byggede ejendomme — vil betyde generelle huslejeforhøjelser for praktisk taget alle lejere i den private udlejningssektor. Vi har jo talrige erfaringer for, at lejeforhøjelser sætter yderligere fart i inflationen. Vi har også erfaringer for, at det betyder højere ejendomspriser, og at netop denne inflationsstigning i meget udstrækning igen bliver belånt. Nogle vil måske fremføre, at det ikke er lukrativt at være besidder af en udlejningsejendom. Men kendsgerningen er jo, at der er hentet milliarder af kroner ud af den gamle boligmasse, som lejerne har betalt, og at ældre ejendomme ikke alene er forrentet, men også betalt 3 eller 4 gange. Det er da muligt, at der er spekulanter, som er kommet i klemme i den sidste ende, men det kan ikke retfærdiggøre generelle huslejeforhøjelser.

Hvis der nu skulle være ejendomsbesiddere med ejendomme, som er holdt i forsvarelig stand, der ikke mener, det kan betale sig at være ejendomsbesidder — det er for øvrigt et forhold, de frivilligt er gået ind til — så synes jeg, at man kunne komme disse ejendomsbesiddere til hjælp, ikke ved at forhøje lejerne, men på den måde, at man kunne sige, at så kunne de få deres ejendomme afsat til det offentlige til ejendomsvurderingen, og derefter kunne lejerne overtage administrationen af ejendommene. Det ville være en udmærket ordning for begge parter, for så slipper ejendomsbesiddere for det vældige besvær, og så får vi virkelig demokrati ført ind også i den gamle boligmasse. Nogle siger, at det kaldes nationalisering, og det kan man måske godt kalde det, men det behøver ikke være på én gang; det var en ordning, som kunne gennemføres etapevis.

Om forslaget om ændring af lov om leje vil jeg gerne sige, at det er den mest positive af den buket boliglovsforslag, vi behandlede i